

Nr 3.

Av herrar **Modig** och **Svensson, Carl E.**, *angående pensioner å allmänna indragningsstaten åt elva änkor efter arbetare vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori ävensom åt hushållerskan Johanna Matilda Norström.*

I motion nr 227 i andra kammaren vid nästlidet års riksdag hemställde herr A. J. Bäck om pension till tretton änkor efter arbetare vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori, vilken motion av riksdagen bifölls (se riksdagens skrivelse den 19 juni 1919 nr 10 A, punkt 50).

Nu ha under de två senaste åren ytterligare åtta faktoriarbetare avlidit, efterlämnande oförsörjda änkor, vartill komma fyra änkor efter tidigare avlidna arbetare.

Samtliga dessa änkor äro:

1. Förmannen Sven August Jonssons änka, *Emma Kristina Jonsson*, född Gustafsson den 11 maj 1857. Mannen, som erhållit silvermedalj för nit och redlighet i rikets tjänst och avsked med pension den 31 mars 1913 efter nära 40 års tjänst, avled den 28 september 1919, och änkan, som är sjuklig, har ej annat att leva av än 1,800 kronor, som funnos vid mannens död och varav en del redan åtgått till hennes uppehälle.

2. Filaren Carl Johan Hedlunds änka *Josefina Augusta Charlotta Hedlund*, född Schönning den 16 februari 1842. Mannen, som erhållit silvermedalj och vid sin död den 15 juli 1914 varit anställd vid faktoriet i 33 år, efterlämnande cirka 4,000 kr., men då av detta kapital nu endast återstår cirka 1,400 kr. är änkan, som har 57: 60 kr. i folkpension, snart nog utan medel till sitt uppehälle. Till följd av sin höga ålder är hon oförmögen till arbete.

3. Verktygsarbetaren Carl Axel Fahlborgs änka *Anna Augusta Fahlborg*, född Qvarnström den 28 oktober 1872. Mannen hade vid sin död den 22 september 1918 varit anställd vid gevärsfaktoriet i över 28 år. Änkan försörjer sig nu med uthyrning av rum, men saknar eljest tillgångar och har krafterna något nedsatta av reumatism.

4. Besiktningsmannen Johan Erik Erikssons änka *Anna Charlotta Eriksson*, född Adolfsson den 17 maj 1867. Mannen, som vid sin död den 31 mars 1919 varit anställd vid faktoriet i över 28 år, efterlämnade utom sitt bo gården nr 8 i Nyfors, taxerad till 17,500 kr. och med en skuld av 8,000 kr., i vilka summor änkan äger och ansvarar för hälften. Hennes nettoavkastning av gården uppgår utom bostad till knappt 200 kr. Krafterna något nedsatta till följd av reumatiska åkommor.

5. Stockmakaren Erik Hjalmar Petterssons änka *Matilda Kristina Pettersson*, född Pettersson den 10 december 1859. Mannen, som vid sin död den 23 oktober 1916 varit anställd vid faktoriet i över 26 år, efterlämnade gården Kristinelund, taxerad till 7,600 kr. och med en skuld av 2,500 kr., av vilka belopp tre fjärdedelar komma på änkan. Hennes nettoavkastning av gården utom bostad är cirka 125 kr. Till följd av reumatism äro hennes kroppskrafter ganska mycket nedsatta.

6. Filaren Johan Gustaf Lundins änka *Hulda Augusta Lundin*, född Lundberg den 1 december 1858. Mannen hade vid sin död den 19 november 1918 varit anställd vid faktoriet i över 24 år. Änkan, som icke har några tillgångar, är ej fullt arbetsför och har bidrag från fattigvården till sitt uppehälle.

7. Fixturuppsättaren Carl Johan Landins änka *Hedda Sofia Landin*, född Gustafsson den 17 januari 1868. Mannen hade vid sin död den 16 oktober 1919 varit anställd vid faktoriet i över 24 år (dessförinnan 6 år som artillerist). Änkan, som ej har några tillgångar, har förut varit sinnessjuk men är nu återställd och sköter hushållet för barnen; krafterna äro dock nedsatta.

8. Målaren Lars Erik Törnbloms hushållerska *Johanna Matilda Norström*, född den 8 maj 1867. De hava visserligen ej varit gifta, beroende på att Törnblom ej kunnat anskaffa hinderslöshetsintyg, men haft åtta barn tillsammans, varav två ännu minderåriga. Törnblom hade vid sin död den 3 september 1919 varit anställd vid faktoriet i 21 år. Hushållerskan är sjuklig och meddellös med mycket nedsatt förvärvsförmåga.

9. Filaren Anders Gustaf Eklunds änka *Naemi Eklund*, född Larsdotter den 5 oktober 1866. Mannen hade vid sin död den 13 oktober

1919 varit anställd vid gevärsfaktoriet över 20 år och änkan äger hälften av en av mannen uppodlad lägenhet, Odlaren 25, taxerad till 2,600 kr. och å vilken hon har en skuld av 1,700 kr. Är själv sjuklig samt har en sjuk dotter, 28 år, och 2 minderåriga barn att försörja.

10. Refflaren Gustaf Axel Janssons änka *Anna Wilhelmina Jansson*, född Sten den 19 februari 1874. Mannen hade vid sin död den 21 september 1918 varit anställd vid faktoriet i över 20 år och änkan, som är mindre bemedlad samt ej stark och fullt arbetsför, har en 7-årig son att försörja.

11. Filaren Carl Gustaf Jonssons änka *Johanna Wilhelmina Jonsson*, född Andersson den 18 december 1858. Mannen, som anställdes vid faktoriet 1898, sjuknade i lungdot under sin anställningstid och avled den 9 oktober 1914. Änkan är medellös och ej fullt arbetsför.

12. Sammansättaren Lars Gustaf Carlssons änka *Hilda Kristina Carlsson*, född Eriksson den 13 augusti 1871. Mannen avled den 7 juli 1905 efter att ha varit anställd vid faktoriet i 14 år. Änkan är sjuklig samt mindre bemedlad.

Genom ovan åberopade riksdagsbeslut synes principen för pensionering av änkor efter arbetare vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori vara fastslagen. Det torde heller icke behöva ifrågakomma någon sänkning i det i följd beviljade beloppet 300 kronor. Visserligen har tjänstetiden för de två sist nämndas män ej uppgått till mer än respektive 16 och 14 år, men då männen avlidit under sin anställning och med säkerhet skulle, om de levat, bibehållits vid denna anställning, anse vi, att deras änkor böra komma i åtnjutande av samma pension som de övriga.

På grund härav få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen täcktes medgiva, att från allmänna indragningsstaten må från och med den 1 januari 1920 under deras återstående livstid årligen till var och en av ovan angivna elva änkor efter arbetare vid gevärsfaktoriet, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förbliver, utbetalas en pension å trehundra kronor samt att samma förmån måtte tillkomma hushållerskan Johanna Matilda Norström, så länge hon lever ogift.

Stockholm den 12 januari 1920.

Axel Modig.

C. E. Svensson.

Bilaga 1.

Att änkefru Emma Kristina Jonsson, f. Gustafsson, från Tunafors 4 är född den 11 maj år 1857 (femtiosju) i Näshulta församling i Södermanlands län, och är sedan $28/9$ 1919 änka efter förman Sven August Jonsson, f. $28/8$ 1842, betygar Fors församling i Södermanlands län den $12/12$ år 1919. R. Hagström, komminister.

Bilaga 2.

Att änkan Josefina Augusta Charlotta Hedlund, f. Schönning, från Nyfors 106 är född den $16/2$ år 1842 (fyrtiotvå) i Fors församling i Södermanlands län, och sedan $15/7$ 1914 änka efter gevärsfaktoriarb. Carl Johan Hedlund, samt att hon är medellös, betygar Fors församling i Södermanlands län den $4/12$ år 1919. R. Hagström, komminister.

Bilaga 3.

Att änkan Anna Augusta Fahlborg, f. Qvarnström, är född den $28/10$ år 1872 (sjuttiotvå) i Eskilstuna församling och är medellös samt änka efter faktoriarb. Carl Axel Fahlborg, som avled d. $22/9$ 1918, betygar Eskilstuna församling i Södermanlands län den $12/12$ år 1919. Carl Andeer, komminister.

Bilaga 4.

Att änkan Anna Charlotta Eriksson, f. Adolfsson, från Nyfors 8 är född den $17/3$ år 1867 (sextiosju) i Åsaka församling i Skaraborgs län, och är änka efter faktoriarb. Johan Erik Eriksson, som avled $21/3$ 1919, betygar Fors församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. R. Hagström, komminister.

Bilaga 5.

Att änkan Matilda Kristina Pettersson, f. Pettersson, från Kristinelund är född den $10/12$ år 1859 (femtio) i Jäders församling i Södermanlands län, och är änka efter faktoriarb. Erik Hjalmar Pettersson, som avled $23/10$ 1916, betygar Klosters församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. R. Hagström, komminister.

Bilaga 6.

Att änkan Hulda Augusta Charlotta Lundin, f. Lundberg, är född den $1/12$ år 1858 (femtioåtta) i Nyköpings V:a församling i Södermanlands län, samt är änka efter filaren Johan Gustaf Lundin, som avled den $19/11$ 1918. Änkan är mindre bemedlad, betygar Eskilstuna församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. Carl Andeer, komminister.

Bilaga 7.

Att änkan Hedda Sofia Landin, f. Gustafsson, från Nyfors 109 är född den $17/1$ år 1868 (sextioåtta) i Vadsbro församling i Södermanlands län och är änka efter faktoriarb. Carl Johan Landin, som avled $16/10$ 1919, och att hon är obemedlad, betygar Fors församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. R. Hagström, komminister.

Bilaga 8.

Att hushållerskan Johanna Mathilda Norström är född den $8/6$ år 1867 (sextiosju) i Björskogs församling i Västmanlands län, samt har med avlidne målaren Lars Erik Törnblom 8 barn och är medellös, betygar Eskilstuna församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. Carl Andeer, komminister.

Bilaga 9.

Att änkan Naemi Eklund, f. Larsdotter, från Odlaren 25 är född den $5/10$ år 1866 (sextiosex) i Gåsborns församling i Värmlands län, och är änka efter faktoriarb. Anders Gustaf Eklund, som avled $13/10$ 1919, och att hon är mindre bemedlad, betygar Klosters församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. R. Hagström, komminister.

Bilaga 10.

Att änkan Anna Vilhelmina Jansson, f. Sten, änka efter faktoriarb. Gustaf Axel Jansson, är född den $19/2$ år 1874 (sjuttiofyra) i Björskogs församling i Västmanlands län, samt mindre bemedlad, betygar Eskilstuna församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. Carl Andeer, komminister.

Bilaga 11.

Att änkan Johanna Vilhelmina Jonsson, f. Andersson, änka efter filaren Carl Gustaf Jonsson, som avled den $9/10$ 1914, är född den $18/12$ år 1858 (femtioåtta) i Fors församling i Södermanlands län, samt är medellös, betygar Eskilstuna församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. Carl Andeer, komminister.

Bilaga 12.

Att änkan Hilda Kristina Carlsson, f. Eriksson, är född den $13/8$ år 1871 (sjuttioett) i Jäders församling i Södermanlands län, samt är änka efter faktoriarbetaren Lars Gustaf Carlsson, som avled d. $7/7$ 1905. Änkan är mindre bemedlad, betygar Eskilstuna församling i Södermanlands län den $5/1$ år 1920. Carl Andeer, komminister.

